

Penmail

Jaargang 15, nr. 2 – April 2020

Uitgave : Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis digitaal kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging voor handschriftontwikkeling (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Handschriftonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische schriftkunde. Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt in principe buiten onze doelstelling.

0-0-0-0-0

Allen veel gezondheid, energie en opgewektheid gewenst in deze bijzondere periode!

Graag willen wij op deze plaats de Penmaillezers hartelijk bedanken, die ons wezen op enkele belangwekkende artikelen. Zo kunnen we alle Penmailontvangers daarvan op de hoogte brengen.

Verbetering van het handschrift door multisensorische oefeningen

Een van onze lezers stuurde het interessante artikel van Monique Mollink en prof. dr. Raymond van Ee. Het gaat nader en heel concreet in op de lateralisatiefases. Het artikel heeft in 2018 in Ergotherapie Magazine 6 gestaan en heeft een omvang van 5 bladzijden.

Hardnekkige schrijfproblemen zijn moeilijk te voorspellen

Opnieuw mochten we van een lezer een artikel ontvangen. Een viertal wetenschappers heeft een longitudinaal onderzoek gedaan naar de handschriftontwikkeling in de eerste 4 leerjaren van de basisschool. Er wordt onderscheid gemaakt tussen tijdelijke en hardnekkige schrijfproblemen. De studie staat op naam van Ivonne H.F. Duiser c.s., verscheen online op 31-12-2019. In bundel 95 van de serie "Over kinderhandschrift ... gesproken" zijn enkele hoofdstukken uit het artikel vertaald.

Platform Handschriftontwikkeling reageerde op 500 vragen

Medio april 2019 waren er, sinds eind december 2005, 500 vragen op het brede schrijfgebied gesteld, en door het Platform van advies, suggesties, of verwijzing voorzien. Een mooi moment om alle 'antwoorden' te inventariseren, rubriceren en publiceren. Zo ontstond de bundel met de bovenstaande titel, met in totaal 28 rubrieken en een omvang van 69 pagina's.

De bundel is in pdf-versie verkrijgbaar en wordt via WeTransfer verzonden. Dan dient eerst € 6,50 te worden overgemaakt op rekeningnr. NL58RABO0374870934, t.n.v. D. Schermer.

Nieuwe bundels – 94 en 95

Bundel 94 telt 23 artikelen, onder andere:

- Verschillen tussen het leren van blokschrift en verbonden schrift, KNGF Evidence Statement, 2001 (2 blz.)
- Schrijven in de bovenbouw van de basisschool, planmatig verbeteren van de leesbaarheid van schrijf-

producten, Alger van Hagen, 2008 (8 blz.)

- Handschrift als immaterieel erfgoed, L.C.M. Adriaanse, 2019 (2 blz.)

Bundel 95 telt 22 artikelen, onder andere:

- 12 Redenen waarom handschrift belangrijk is, Oak Meadow, z.j. (2 blz.)

- Verbetering van het handschrift door multisensorische oefeningen, Monique Mollink & Prof. dr. Raymond van Ee, 2018 (5 blz.)

Op de website www.handschriftontwikkeling.nl worden de titels van alle artikelen van de 95 bundels vermeld. (zie aanduiding 'bundels' rechts onderaan op de homepage)

Waar toe nog handschrift leren?

Dankzij een Penmaillezer werden we attent gemaakt op het artikel “Wozu noch Handschrift lernen?” van Sophie König en op 09.11 2019 werd gepubliceerd. Zij gaat in op de enquête die het Schreibmotorik Institut hield, evenals de voordelen van schrijven boven typen. Het komt vertaald in bundel 96 van de bekende reeks, en is hier in het Duits te vinden:

<https://www.daserste.de/information/wissen-kultur/w-wie-wissen/handschrift-100.html>

Leren lezen doe je met je lijf

Marijke van Vuure, al decennialang praktijkspecialist dyslexie/lezen, bracht vorig jaar haar tweede boek uit: “Leren lezen doe je met je lijf – Ga op zoek naar de werkelijke oorzaak van een leesachterstand”. Eerder verscheen van haar de veelgevraagde uitgave: Dyslexie en touwtjespringen.

Marijke beschrijft heel duidelijk de Meskeraanpak, de door haar ontwikkelde set Lire-kaarten, maar gaat op meerdere plaatsen in op het belang van schrijven met de hand. Zo zegt zij: “Ik ben absoluut een voorstander van veel met de hand schrijven.” (p. 40)

In bundel 97 in de serie “Over kinderhandschrift ... gesproken” zijn haar schrijfbelangpunten op twee pagina's verzameld.

Twee wetenswaardige artikelen

Een andere Penmaillezer was zo vriendelijk twee artikelen (d.d. 2016) uit buurland België te sturen:

- Wat is het effect van digitalisering in het onderwijs op de fijne motoriek van handschrift?
- Welke plaats is er voor handschrift in de nieuwe eindtermen?

Beide 'longreads' zijn geschreven door Loes Luyckx – Roy De Coninck – Eve Zeghers – Simon Van Wambeke – Simon Debbaut

Ze zullen in bundel 98 worden opgenomen.

Op naar Den Haag!

Het Platform Handschriftontwikkeling zou op dinsdag 17 maart opnieuw naar Den Haag zijn afgereisd om de Commissie OCW een petitie te overhandigen. Met als bedoeling een door Thomas Laudy gekalligrafeerd certificaat te overhandigen, en te vragen mee te helpen handschrift als immaterieel cultureel erfgoed sterker onder de aandacht te brengen van het onderwijs. Het coronavirus maakte, dat er naar een nieuwe datum moest worden uitgekeken.

Bordspel Schriftgeheimen is verschenen

Hét gezelschapsspel over ons handschrift, voor jong en oud, voor slechts € **13,95**.

Zie de homepage van Platform Handschriftontwikkeling – www.handschriftontwikkeling.nl.

Op en na deze eerste april (!): veel leesgenoegen en een werklustige lente gewenst!

Dick Schermer / 01.04.19